

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm002243

Dane szczegółowe

Właściciel: **Jacek.Ant**
Kraj: **Prusy**
Okres historyczny: **brak danych**
Znaleziono: **podlaskie**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **brak**
Sygnowanie: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Wytwórca: **! Bez sygnatur wytwórcy**
Średnica: **19.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●--|**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- groszek
- numer [cyfra_4; 4]

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-02 23:01**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2025.10.31

Opis guzika btrm002243

Pruski guzik wojskowy (wzór 1907/10)
© buttonarium.eu

Awers przedstawia ukośnie szrafowaną cyfrę 4, która została umieszczona na groszkowanym tle, na obrzeżu guzika znajduje się pojedynczy wypukły rant.

Rewers bez sygnatur wytwórcy.

Guzik znaleziono w okolicach Białegostoku na terenach gdzie pozbywano się odpadów z fabryk włókienniczych, które gremplowały stare ubrania.

Przeznaczenie i datowanie

Tego typu guziki były noszone tylko i wyłącznie przy naramienniku (pagonie), liczba na guziku oznaczała numer kompanii, numer i/lub wyróżnik pułku był haftowany na pagonie ^[1].

Kompanie w pruskich batalionach były numerowane w ramach pułku:

- I batalion: kompanie 1, 2, 3 oraz 4
- II batalion: kompanie 5, 6, 7 oraz 8
- III batalion: kompanie 9, 10, 11 oraz 12

Guzik wprowadzono do użytku po 1910 roku, wcześniejszy wzór guzika pochodził z 1842 roku, a kolejny wzór guzików zaczął obowiązywać wraz z wprowadzeniem nowego wzoru umundurowania Model 1915 (M1915), w wyniku realizacji *allgemeine königliche order* (AKO) z 21 września 1915 roku, czyli głównego królewskiego zamówienia.

Wymiary guzików

Zgodnie z ówczesnym regulaminem średnica tego guzika powinna wynosić 6 linii $\pm$ ½ linii, czyli około 17,8 mm $\pm$ 1,3 mm.

Ciekawostka

Dawniej, kaliber broni oraz średnice guzików mierzono w tzw. liniach, czyli odpowiednik 1/10 cala, czyli 2,54 mm.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- ^[1] [Staatsbibliothek zu Berlin - Der Feldgraue : Leitfaden für den Dienstunterricht des Feldartilleristen](#)
- Hostert W. - Uniformknöpfe, Lüdenscheider 2005. ISBN 3929614502
- [Wikipedia.pl - Cal](#)
- [Wikipedia.pl - Linia_\(jednostka\)](#)
- www.kaisersbunker.com - Model 1907/10 Feldrock
- www.kaisersbunker.com - Model 1915/16 Bluse

Wytwórca: ! Bez sygnatur wytwórcy

Starsze guziki nie były w ogóle sygnowane, zdecydowana większość guzików wykonanych techniką odlewu też nie posiadała oznaczeń wytwórcy. Niektórzy producenci nie podpisywali swoich wyrobów lub tylko czasowo ich nie znakowali (np. na początku swojej działalności). Francuskie guziki wojskowe, z okresu wojen napoleońskich, przeważnie nie były sygnowane, zwłaszcza te z uszkiem typu *koszyczek*. Współczesne, cywilne guziki ozdobne w zdecydowanej większości nie posiadają żadnych oznaczeń wytwórcy. Na podstawie braku sygnatury trudno wyciągać jakiegokolwiek wnioski na temat wytwórcy, czy chociażby kraju pochodzenia. Jedyną podpowiedzią jest budowa guzika, która w pewnych sytuacjach może być pomocna w przypisaniu danego guzika do producenta, kraju, czy epoki.

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2017-11-15 08:45**